

SİNOP'TA NÜKLEER SANTRALLARA KARŞI MİTİNG

Sinop Nükleer Karşıtı Platform'un öncülüğünde Sinop'ta Uğur Mumcu Meydanı'nda Çernobil felaketinin 23. yıldönümünde "Çernobil'i Unutma! Geleceğe Sahip Çık!" çağrısıyla nükleer santrallara karşı miting düzenlendi. Miting alanında konuşan Nükleer Karşıtı Platform'un sekreteryasını yürüten Elektrik Mühendisleri Odası'nın (EMO) Yönetim Kurulu Başkanı Musa Çeçen, yaşanan ihale kepazeliğine son verilmesini istedi. Çeçen, miting katılımcılarını nükleer santrallara karşı her ortamda Diyojen'in fıçıı üzerine çıkarak, mücadele etmeye çağırıldı.

Miting için katılımcıların bir kısmı Uğur Mumcu Meydanı'nda toplanırken, bir kısmı da tersane yolu üzerinden yürüyerek alana ulaştılar. Binlerce miting katılımcısı, "Nükleer santral istemiyoruz", "Sinop Çernobil olmayacak", "Çernobil'i unutma, unutturma", "Nükleere inat, yaşasın hayat", "Gün gelecek devran dönecek, AKP halka hesap verecek", "Katil ABD, işbirlikçi AKP", "Susma haykır, termiğe hayır", "Hilmi Güler, Sinop ağlar", "Ampule enerji vermeyeceğiz" sloganlarıyla tepkilerini gösterdiler. Mitingde "Hastalıklar, ölüm değil, sağlık ve hayat istiyoruz", "Kanser olmak istemiyoruz", "Hastane yaptınız, sağolun. Şimdi de içini mi doldurmaya çalışıyorsunuz", "Tayyip nükleeri al başına çal", "Nükleer Sinop'a iş değil, felaket getirecek", "Sakat ve kanserli nesil istemiyoruz", "Alma Sinop'un ahını çıkar aheste aheste", "Müjde nükleer geldi, elektrik ucuz, ölüm bedava", "Nükleer sizin, güzel Sinop bizim olsun", "Yüzünü güneşe

dön", "Emperyalizme, yoksulluğa ve nükleere karşıyız, haklıyız, kazanacağız" yazılı pankart ve dövizler taşıdı.

Mitinge, İstanbul, Samsun ve Mersin'den katılım olurken, Sinop'un Gerze

ve Erfelek ilçeleri ile köylerinden de etkin katılım sağlandı. Yaykıl köylülerinin araçlar üzerinde taşıdıkları köpüklerden yapılmış, büyük boyutlu rüzgar türbinleriyle alana girişleri ilgiyle karşılandı.

Fitnat Teyze'nin "İstemiyoruz" Çığılığı

Bir gün önce Sinop'a konser vermek için gelen Sanatçı Leman Sam, "Bir Demet Tiyatro" dizisindeki Tirbuşon ismiyle tanınan Oyuncu Serhat Özcan, Sinop'ta çekimleri yapılan Parmaklıklar Ardında dizisinin ekibi ve oyuncularını da mitinge destek verdi. Sinop, Gerze ve Erfelek belediye başkanlarının katıldıkları mitinge çeşitli partiler de katılım sağladı. Miting kürsüsüne çıkan Fitnat Teyze'nin "İstemiyoruz" ığılığıyla nükleer santral kurma girişimlerini protestosu katılımcılardan yoğun alkış aldı. Karadeniz Otoyolu'nun yarattığı tahribatı anlatan "Son Kumsal" belgeselini yapan Aydın Kudu ve Rüya Köksal da nükleer karşıtı mücadeleyi belgesel yapmak üzere miting alanında çekim yaptılar.

Nükleer santrallara karşı miting, "Çernobil ve diğer nükleer kazalarda ölen, 22 Temmuz 2006 tarihinde Sinop'ta yaşamlarını yitiren Soner ve Öner Balta ile Güneş Korkmaz'ın" anısına yapılan saygı duruşuyla başladı. Miting kürsüsüne çağrılan Oyuncu Serhat Özcan,

"Tabii ki nükleere karşıyız. İnsan olmak bile önemli değil, canlıyız. Bu yeterli bir sebep bence" dedi.

Leman Sam'dan Mitinge Destek

Sanatçı Leman Sam "Ben Sinop'lu değilim. Gönlüm kalbim giderken Sinop'ta kalacak. Aydınlık şehrin, aydınlık insanları" diye sözlerine başlarken, Sinop halkına şöyle seslendi:

"Bu toprakları seven bir insan olarak verdiğiniz destek için teşekkür ediyorum. Bizler büyükşehirlerde yaşarken, ben lağım suyuyla yüzümü yıkıyorum. Sularımızı, topraklarımızı sattılar. 2 B ile ormanlarımızı mahvediyorlar. Güneşimiz, rüzgarımız, jeotermal sularımız var. Bizi o kadar küçük görüyorlar ki, 3. dünya ülkeleri olarak, bize geri kalmış nükleer santralları kakalamaya çalışıyorlar. Bir nükleer santrala soğutma suyu olarak dakikada tonlarca su gerekiyor. Denizdeki canlı yaşamı ölüyor. Sinop, sizin sayenizde kimsenin bozamadığı bir yer olmuş. Lütfen buna izin vermeyin. Daha da sert eylemler gerekiyor. Sadece gençler değil, bastonlu dede bile katılsın. Sağlıksız, yer altına karışan sular ne olacak? Bunları okuyun. İnternet var. Her zaman sizlere destek vereceğim" diye konuştu.

Halka Değil, Çetelere Barikat

Nükleer Santrallara Karşı Miting Tertip Komitesi Başkanı ve Sinop NKP Dönem Sözcüsü Metin Gürbüz'ün Samsun'dan gelen katılımcıların Sinop'a girişte birtakım olumsuzluklarla karşılaştıklarını aktarması üzerine alandan "Halka değil, çetelere barikat" sloganıyla protestolar yükseldi.

Gürbüz, 26 Nisan 1986 tarihinde çok büyük bir felaket yaşandığını anımsatırken, "Biz bu felaketi her gün yaşıyoruz. Zamanın Bakanı Cahit Aral, 'Çayda radyasyon olsa ne çıkar' demişti. Önlem almadılar. Bugün evlerimizde kanserden kaybettiğimiz cenazeler çıkıyor. Felaketin ilk 10 gününde çok basit bir tedbirle halka iyot tabletleri dağıtsalardı bugün tiroid kanserine bu kadar kayıp vermezdik" diye konuştu. Nükleer santral fiyat teklifinin ne kadar yüksek olduğunu evlerde kullanılan birim elektrik fiyatı ile karşılaştırarak ortaya koyan Gürbüz, "Siz düşünebiliyor musunuz 21.5 sente aldıkları elektriği bize 12 sente satacaklarını" diye sordu. Metin Gürbüz, Sinop'ta İnceburun mevkiine kurulacak nükleer santralin "nükleer teknoloji merkezi" aldatmasıyla sunulduğuna dikkat çekerek, şöyle konuştu:

"Kendi ağızlarından kaçırdılar. Nihai çözüm bulamadıkları nükleer atıkları, yüzde 50 tekrar yakıt alma

uğruna bizim şehrimizde depolayacaklar. Nükleer atık işleme tesisi. Arkadaşlar aldanmayın. Bu yetmezmiş gibi, 4 tane de bonus verdiler. 4 tane termik santral.”

Mersin'den Sinop'a Portakal Çiçeği Selamı

Mersin NKP Dönem Sözcüsü Sabahat Aslan, “Mersin'in incisi olan Akkuyu'nun güneş, rüzgar enerjisi ile limonun, portakalın çiçek kokularıyla” miting katılımcılarını selamlarken, 30 yıldır nükleer lobilerle mücadelenin yürütüldüğünü, bu mücadelenin sürdürüleceğini kaydetti. “Ülkemizde

Çernobil faciasına asla izin vermeyeceğiz. Denizimizi kirlletmeyeceğiz. Hayvancılığımızın, balıkçılığımızın, turizmimizin yok olmasına asla izin vermeyeceğiz” diye konuşan Aslan, nükleer santraller yerine güneş, rüzgar enerjisi ile çalışan santrallara yatırım yapılmasını talep etti.

İstanbul'dan Katılım

Küçükçekmece Sinoplular Derneği Başkanı Adnan Çakar, dünya nükleer santraldan vazgeçerken, Türkiye'de nükleer santral kurulmak istendiğini belirtirken, şöyle konuştu: “Nükleer santrallerin insanlığın yararına olmadığı inancıyla, ne Sinop'ta ne Akkuyu'da ne Türkiye'de ne Dünya'da nükleer santrallara hayır diyoruz. Bize rağmen nükleer santral kuramayacaklarına olan inancımızla haydi mücadele diyoruz.”

Bayrampaşa Sinoplular Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Topçu, nükleer santral karşıtı bir dernek olduklarını tüzüklerine de eklettiklerini belirtti. ABD'nin 1977'den beri nükleer santral siparişi vermediğini, Şangay ülkelerinin 2017 yılına kadar nükleer santrallardan vazgeçme kararı aldığını anımsatan Topçu, “Gün birlik, beraberlik günü” diyerek mücadele çağrısı yaptı.

Kanser Tanı ve Tedavi Merkezi Kurulmalı

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi Üyesi Dr. Hülya Biriken, tarihi hatırlatmaların geleceğin yeniden tasarlanması için önemine işaret ederek, Çernobil faciasında yaşanan süreci anlattı. Biriken, bu kazanın kayıtlara şöyle geçtiğini aktardı:

“Kazadan sonraki bir ay içinde çevreye yayılan radyoaktif kirlilik, o güne kadar patlatılan tüm atom bombalarından, nükleer santrallardan doğal ya da kazayla salınan tüm radyasyondan daha fazlaydı ve birçok devletin yöneticisi sessiz kalmayı tercih etti.”

Türkiye'de uzun süre resmi açıklama yapılmadığı, önlem de alınmadığını, yalanlar ve akıl almaz beyanlarda bulunulduğunu, zorlamayla Sağlık Bakanlığı'nın sözde bir araştırma yaptığını anlatan Biriken, Recep Akdağ'ın “Dikkatinizi Çernobil'e değil, sigaraya verin” sözleriyle hedef saptırdığını, büyük bir aymazlık örneği gösterdiğini söyledi. TTB'nin Hopa Belediyesi işbirliğiyle yaptıkları kanser araştırmasında Karadeniz Bölgesi'nde diğer bölgelere göre kanser artış hızında anlamlı bir artma tespit edildiğini bildirdi. Biriken, “Kazanın insan sağlığına etkisinin saptanması için birçok bilimsel disiplini de içeren uzun erimli bir çalışmaya ihtiyaç vardır. Bölgede kanser araştırma tanı ve tedavi merkezi kurulması bir zorunluluktur” dedi. Hülya Biriken, nükleer santrallardan kaza ya da doğal olarak sızan radyasyonun tiroid hastalıklarından kansere, ruh hastalıklarına, özellikle intihar eğilimine kadar bir çok sağlık bozukluğuna yol açtığını kaydetti.

'Nükleer Santral Cehennemin Türkçe Adı'

Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nden Prof. Dr. İlyas Yılmaz, nükleer santrali “cehennemin Türkçe adı” olarak nitelendirirken, nükleer santralin en az 10

kat maliyetinin kapatma döneminde ortaya çıktığını kaydetti. Yılmaz, şöyle konuştu:

"Şimdi bu 10 kat maliyeti koyunca hiçbir ulus ötesi firma katılmadı. Katılmayınca bunu biz üstleneceğiz dediler. Fakat daha fazla şeyler istiyorlar. Daha fazlası olmayınca 13 firmanın 7'si baştan çekildi, 5'i dosyasına teşekkür attı, kala kala bir tane firma kaldı. O firma da zarfını verdi; 21 sent olarak."

Tek zarf olduğu için ihale kanuna göre, rekabet koşulları olmadığı için zarfın açılmaması gerekirken, ihale sürecinin devam ettirilmesini eleştiren Yılmaz, 6 sentten bir kuruş yukarı çıkmayacağı söylenirken fiyat 20 sent çıkınca bu kez Enerji Bakanı'nın "Para yazı da gelse, tura da gelse, dik de dursa yine yapacağız" dediğini aktardı. Amerika'da dağlar kadar birikmiş nükleer atık olduğunu, fakat koyacak yerleri bulunmadığını söyleyen Yılmaz, "Emperyalizm, eğer sen Sinop'a, Mersin'e, Adapazarı'na, Tekirdağ'a göz diktiysen..." diye konuştu.

'Kapitalist Sermayenin Dünyasında Çevre ve İnsan Yoktur'

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) adına konuşan Enerji, Sanayi ve Maden Kamu Emekçileri

Sendikası (ESM) Genel Başkanı Kemal Bulut ise "Gözlerini kar hırsı bürümüş kapitalist sermaye bizlere yoksulluğu, yoksunluğu, açlığı reva görürken, çıkarları uğruna ülkemizi, dünyamızı kirletmeden geri kalmıyorlar. Küresel kirletme ile dünyamızın sonunu hazırlayanlar da onlardır. Onların dünyasında, çevre, doğa, insan yoktur. Yalnızca para vardır. O nedenledir ki 23 yıl önce Çernobil'de yaşanan facia ve bir çok tehlike yaşanmasına rağmen nükleer santrallardan vazgeçmiyorlar, inat ediyorlar" diye konuştu.

Akkuyu için yapılan ihale sürecindeki hukuksuzluklara, baskı, tehdit ve ısrarlara dikkat çeken Bulut, "İhale süreci de bizim mücadelemizin ne kadar haklı olduğumuzu göstermektedir" dedi. Bulut, nükleer santraller yetmezmiş gibi termik santrallerin de gündeme geldiğini belirtirken, "Sinop'u gözden çıkarmak istemekteler. Oysa 29 Mart'ta siz onları gözden çıkarttınız" diye seslendi.

'İhale Kepazeliğine Son Verin'

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Musa Çeçen, ihale sürecine ilişkin enteresan gelişmelerin ortaya çıktığını; baştan beri "Ben yaptım oldu" anlayışıyla bu işi dayatan siyasal iktidarın yetersizlik ve keyfiyete dayalı uygulamalarının gün yüzüne çıktığını söyledi. İhaleye tek bir başvuru olmasının nükleer rönesans iddialarını çökerttiğini, yasanın yarışma süreci adı altında Kamu İhale Kurumu denetiminden kaçırılan yüzünün de ortaya çıktığını ifade eden Çeçen, buna rağmen sürecin devam ettirilmesini son derece düşündürücü olarak nitelendirdi. İhalenin son aşaması olan fiyat zarfının açılma sürecinin ise hukuka aykırılıklarla dolu olduğunu kaydeden Çeçen, şöyle konuştu:

"Nükleer lobicilik ve dayatmanın açık bir göstergesi haline dönüşen bu kirli sahne, tek bir firma dışında katılımcısı olmayan bir ihaleye dönüştü. Mevzuata aykırı olarak aynı firmadan birkaç kez

teklif almak suretiyle bir yarışma görüntüsü yaratılmış olması da katılımcısı olmayan zoraki bir yarışma yapıldığını gözler önüne serdi. Fiyat teklif aşamasında da fiyatın revize edilmesine imkan yoktur. Yönetmeliğe göre teklifler alındıktan sonra ihale sürecinde herhangi bir değişikliğe gidilmesi de söz konusu değildir. Nükleer Karşıtı Platform'un, TMMOB'a bağlı Elektrik Mühendisleri Odası'nın talebi çok net ve açıktır; bugün yarışma adı altında sürdürülen bu kepezeliğe bir son verildiğinin, ihalenin iptal edildiğinin bir an önce duyurulmasını talep ediyoruz. Başından itibaren skandallara sahne olan bu ihale sürecinde, İhale Komisyonu üzerinde ciddi baskılar kurulduğu iddiaları kulağımıza kadar gelmiştir. İhale Komisyonu'nun ikinci teklifi değerlendirmesi ve bu teklife istinaden fiyatı makul bulması yönünde duyumlar alınmaktadır. İptal talebimizin bir an önce işleme konulması son derece önemli bir hale gelmiştir."

Diyojen'in Fıçısı'na Çıkmın Çağrısı

Sinoplu Diyojen'in babasının ölümünden sonra köle olarak satılmasının ardından bir fıçıyı kendisine ev olarak

seçerek, insanı akla ve düşünmeye davet eden sözlerini anımsatan Musa Çeçen, Sinoplu Fitnat Teyze'nin nükleer santrale karşı feryadına dikkat çekerek, sözlerini şöyle tamamladı:

"Bu ülkeyi yönettiğini zannedenler, görmeyen gözler, duymayan kulaklar duysun. Az önce Sinoplu, 80 yaşında, ruhu gencecik Fitnat Teyze, çok önemli bir şey yaptı. Burada Diyojen'in fıçısının üstüne çıktı. Dedi ki, biz nükleer santral değil, yaşamı istiyoruz. Bulduğumuz her ortamda, her meydana Diyojen'in fıçısının üstüne çıkmak; yaşama, gelecek kuşakların yaşamlarına sahip çıkma günüdür."

Milletvekilinden Nükleer Santral Kurdurmayacağız Sözü

CHP Sinop Milletvekili Engin Altay, "Adisyonu 29 Mart'ta verdiniz, faturayı da ilk seçimlerde vereceğinizi biliyorum. Sizler nükleer santralin pahalı, güvenilir olmadığını, kirli olduğunu, çevreci olmadığını, ulusal olmadığını biliyorsunuz" diye sözlerine başlarken,

nükleer santral konusunda yapılan uygulamaları Somali korsanlarının yaptıklarına benzetti. Altay, miting katılımcılarına bu durumu herkese anlatma çağrısında bulunurken, "Emperyalizmin içimizdeki insan sevgisini öldüremeyeceğini biliyoruz. Emperyalizmin ve onun işbirlikçisi AKP'nin içimizdeki Sinop ve Türkiye sevgisini öldüremeyeceğini biliyorum" diye konuştu. Milletvekili Altay, "Erfelek Belediye Başkanı, Gerze Belediye

Başkanı ve Sinop Belediye Başkanı oralarda otururken, burada kimse nükleer santral kurmaya da gelemiz, termik santral kurmaya da gelemiz. Bunu gönül rahatlığıyla seslendiriyorum" diye söz verdi.

Mitingi düzenleyen, destek veren örgütlerin temsilcileri sahneye davet edilerek, kendilerine Sinop halkı adına teşekkür edilirken, konser eşliğinde çekilen halaylarla miting sona erdi. ◀

